

Galati Kaane Pəli Alaa Falan Naxan Nasiga Galati Kaane Ma

Galati kaana nde Yesu a fe Xibaru Fajin sətənen Xəra Pəli a xəraya sigatiin firinden nun a saxanden xən (Xərane 16.6 e nun 18.23). Ne yi e malan, e findi dənkəleya yamaan na. Mən kaane mi yi Yahudiyane ra fə siya gbətə. Koni Yahudiya dənkəleya muxuna ndee yi siga Galati kaane fəma Pəli xanbi. Ne yi Galati kaane xaranma wulen nan ma fa fala dənkəleya muxun birin lan e xa Yahudiyane sariyan suxu, a gbengbenna e yi banxulan alogo e xa kamali dənkəleyani. Ba Yahudiyane ra, mən kaane namunne mi yi darixi gaan tiin na. Nayi, Galati kaane sese mi yi banxulanxi. Na yi gbaxi Yahudiyane dənkəleya muxune ra naxanye yi wama siyane birin xa liga alo e tan alogo e xa kamali dinani bayo Yahudiyənan yi Yesu ra. Pəli tan naxa, a na mi lan Alaa Muxu Sugandixina fe Xibaru Fajin ma. Amasətə na yi Galati dənkəleya muxune findima konyine nan na dinan kiraan xən. Pəli naxa, a sariya suxun mi muxu yo nii rakise fə Ala hinanna e na dənkəleya Yesu ma. Waxatina nde, Pəli yi Efəsi taani, a e xibaru mə waxatin naxan yi. A yi a mə a Galati kaane tinma a yaxune kawandin na. Na ma, a yi xanuntenya kədini ito səbə e ma alogo e xa Alaa fe famu.

Pəli yi Kitabun yireni ito səbə dəxə saxan alogo a xa a ngaxakedenne xili “Xibaru Fajı” keden peen jəndin ma. Na yire saxanne ni i ra:

A singena, a yi a yεtεna feene yεba, a fōlō a yεtεna tubi kiin ma Yesu ma. A yi a yεba e nun Yerusalen dēnkēleya muxune lan feen naxan ma fa fala dēnkēleya muxun naxanye mi findixi Yahudiyane ra, ne mi luma Yahudiyane sariyan bun. A mən yi a fala e nun Piyeri a feene fataxi kii naxan yi lan na feen ma. Pəli a xεrayaan sənbən nan xun mayəngəma, a naxa, a Ala nan a findixi xεraan na naxan mi fata adamadi yo ra, hali Yesu xεra boden naxanye dəxi Yerusalen taani. Na bunna nεen, Galati kaane mi lan e xa e tuli mati muxu gbεtε yo ra naxan Pəli matandima hali e keli Yerusalen taani (sora 1 han sora 2).

A firindena, Pəli yi falan ti fata Layiri Fonna Kitabun na, a naxa, a muxun mi kisima Yahudiyane sariya suxun xan xən, koni fō a xa dēnkēleya Alaa Muxu Sugandixin Yesu nan ma (sora 3 han sora 4).

A rajanni, a naxa, a Galati kaane lan e xa lu xərəyani Alaa Nii Sarıjanxin yamarin bun amasətə Alaa Nii Sarıjanxi kewali fajin birin nasoma nən muxuni, katarabi xanuntenyaan ma (sora 5 han sora 6).

Yamaan laxi sariya suxun nan na dinani. E e mirixi a ma fa fala, e sariya suxun na dangu e yulubi ligən na, na e rasoma ariyanna nin. Anu, Kitabun yireni ito naxa, a muxun mi nəe tinxinjə Ala yεe ra yi sariya suxun xən. I na Ala sariya keden kala, i bata findi yulubi tongon na. Xa na yulubi mi ba i ma, Ala mi tinma i yi so ariyanna yi. Fō yulubin xa ba muxun ma singen, a fa so ariyanna kui. Yesu nan findixi na muxun na naxan adamadiine yulubine bama e ma. Naxan

na dənkələya Yesu ma, na bata kisin sətə. Na kui, dənkələyaan nan en nakisima. Sariya suxun mi a ra.

¹ N tan Pəli, Alaa Muxu Sugandixina xərana, n bata kədini ito səbə Galati dənkələya muxune ma. Adama mi n xəxi fə Yesu nun Fafe Ala naxan a rakelixi sayani.

² N tan nun ngaxakedenna naxanye birin be, nxu Galati dənkələya yamaan xəntənma:

³ En Fafe Ala nun a Muxu Sugandixin Marigi Yesu xa hinanna nun bəjəe xunbenla fi ε ma.

⁴ Yesu nan a yətə fixi en yulubine fe ra, a yi en xunba waxati naxini ito yi alo en Fafe Ala waxy a xən ma kii naxan yi.

⁵ En xa binyen fi a ma habadan han habadan! Amina.

Xibaru Fajı gbətə yo mi na yi

⁶ N bata kabə ε ma amasətə ε bata ε xun xanbi so Ala yi mafuren naxan ε xilixi a Muxu Sugandixina hinanna xən. Ε yi xibaru gbətə suxu.

⁷ Koni Xibaru Fajı gbətə yo mi na yi mumε! Muxune nan tun ε tərəma, e waxy Alaa Muxu Sugandixina fe Xibaru Fajin maxətə feni.

⁸ Koni hali nxu tan hanma malekana nde yi fa sa keli ariyanna yi, a xibaru gbətə kawandin ba ε xa, nxu tan mi naxan baxi ε xa, Ala xa na kanna halagi habadan!

⁹ Nxu bata yi a fala. Iki, n mən xa a fala ε xa. Xa muxu yo xibaru gbətə kawandin bama ε xa, ba Yesu a Fe Xibaru Fajin na, ε naxan singe suxi, Ala xa na kanna halagi habadan!

10 Iki n yamaan nan mafanma ba? Hanma Ala? N katama n xa rafan adamadiine nan ma ba? Xa n mɔn yi katama n xa yamaan nan kənen nun, nayi n mi finde Alaa Muxu Sugandixina walikeen na!

Poli a xerayana

11 Ngaxakedenne, n xa a fala ε xa, n Yesu a fe Xibaru Fajin naxan nalixi ε ma, a mi fataxi adamadiine ra.

12 N mi a sɔtɔxi muxu yo ra. Muxu yo mi n xaranxi a ma. Yesu Alaa Muxu Sugandixin nan a makənenxi n xa.*

13 Amassɔtɔ ε bata n kewanle fe mε, n naxan naba n yi Yahudiya dinani waxatin naxan yi. N bata dənkeleya yamaan naxankata han a radangu ayi. N yi a kalama nən.

14 N yi danguma nən n lanfa wuyaxi ra Yahudiya dinani n siyaan muxune yε. Dinan muxu gbee nan yi n tan na n benbane namunne xən.

15 Koni xabu n bari waxatin naxan yi, Ala yi n sugandi, a n xili a hinanni. Bayo a a kənen nən

16 a xa a Dii Xəmən makənen n xa, alogo n xa a fe Xibaru Fajin nali siya gbətene ma. Nayi, n mi sigaxi adamadi yo fəma, a xa n kawandi.

17 N mi sigaxi Yerusalən taani ne fəma naxanye singe yi xərane ra. Koni n siga nən Arabu yamanani mafuren! N mən yi xətə Damasi yi.

18 Nee saxan dangu xanbini, n yi siga Yerusalən taani alogo nxu nun Piyeri xa nxu bode kolon, n xii fu nun suulun ti a fəma.

19 N mi xəra gbətə to na yi fə Marigi Yesu xunyen Yaki.

* **1:12:** A mato Xərane 9.3-6 kui.

²⁰ N naxan səbəxi, Ala nan seren na, jəndin na a ra.

²¹ Na xanbi ra, n yi siga Siriya yi e nun Silisi yi,

²² koni muxe mi yi n kolon Yudaya dənkəleya yamane ye naxanye Alaa Muxu Sugandixin xən.

²³ E ito nan gbansan mə: “Xəmən naxan yi en naxankatama a fələni, na nan fa dənkəleyaan kiranə fe kawandin bama iki, a yi naxan kalama.”

²⁴ Nanara, e yi Ala tantun n tan ma fe ra.

2

Pəli nun xəraan bonne

¹ Nee fu nun naanin dangu xanbini, n tan nun Baranabasi yi siga Yerusalən taani. N Tito fan xali.

² N siga nən bayo Ala bata a makenən n xa. N darixi Yesu a fe Xibaru Fajin naliyə siya gbetene ma kii naxan yi, n yi na yəba e muxu gbeene xa wundoni, alogo n ma wanle birin nama lu fufafu!

³ Koni hali Tito Girəki kaan naxan yi n fəma, e mi a karahan a banxulan feen ma.

⁴ Koni nafigina ndee yi basanxi nxu ra alogo e xa nxə feene rakərəsi, e yi nxə xərəyani gbe Yesu Alaa Muxu Sugandixin naxan fixi nxu ma, e yi nxu findi konyin na.

⁵ Nxu mi tin e xa hali ndedi, alogo nxu xa Yesu a fe Xibaru Fajin jəndin mara ε xa.

⁶ Naxanye yi luxi alo e muxu gbeene, e yi findixi naxan yo ra, n ma kolon, bayo Ala mi muxune rafisama e bode xa. Na muxu gbeene mi sese saxi n ma xaranna fari.

⁷ A makuya na ra! E a taxi nən a Ala bata Yesu a fe Xibaru Fajin kawandi baan wanla taxu n tan na

siya gbetene xa alo a bata a taxu Piyeri ra kii naxan yi Yahudiyane xa.

⁸ Amasətə naxan Piyeri findixi xeraan na Yahudiyane xa, na nan n fan xəxi siya gbetene ma.

⁹ Yaki nun Piyeri nun Yoni, naxanye yi luxi alo e yεεratine, e to Alaa maragidin kolon a naxan fixi n ma, e yi n tan nun Baranabasi yisuxu ngaxake-denyanı alogo nxu xa wali siya gbetene tagi, e tan yi wali Yahudiyane tagi.

¹⁰ E yi nxu mafan, a nxu xa nxu xaxili lu yi-igelitəne xən ma. N fan yi n səbe soxi na nan ma.

Pəli yi Piyeri sənna fe fala a xa

¹¹ Piyeri fa Antiyəki yi waxatin naxan yi, n yi a matandi amasətə a yi tantanxi.

¹² Benun muxuna ndee xa fa keli Yaki fəma, Piyeri yi a dəgema siya gbətə dənkəleya muxune nan xən ma nun. Koni ne to fa, a yi keli e fəma, a a makuya e ra amasətə a gaxuxi Yahudiyane yεε ra naxanye yi waxyi siya gbetene banxulan feni.

¹³ Yahudiya dənkəleya muxun bonne fan yi so a tantanni. Hali Baranabasi fan yi so a yi.

¹⁴ N to a to a e mi sigan tima Yesu a fe Xibaru Fajin nəndin kira tinxinxin xən ma, n yi a fala Piyeri xa e birin yεε xəri, n naxa, “Yahudiyənan i tan na koni i ya kewanle ligaxi alo siya gbetene, e mi luxi alo Yahudiyane! Nayi, i siya gbetene karahanma di, a e xa Yahudiyane namunne suxu?”

¹⁵ En tan naxan barixi Yahudiyayani, siya gbətə mi en tan na, naxan findixi yulubi kanne ra.

¹⁶ En na a kolon a muxun mi tinxinma ayi Ala yεε ra yi sariya suxun xan xən ma, fə a na dənkəleya

Yesu Alaa Muxu Sugandixin ma. Nanara, en bata la Alaa Muxu Sugandixin Yesu ra alogo en xa tinxin dənkeleyaan xən Alaa Muxu Sugandixin ma. Sariya suxun mi a ra bayo adamadi yo mi nəe tinxinje sariya suxun xən.*

17 Koni en na kata en xa tinxin Alaa Muxu Sugandixin barakani, xa a li yulubi kannan en fan na, nanara ba fa fala Alaa Muxu Sugandixin walima yulubi nan xa nayi? En-en de!

18 N bata n mə sariyan naxanye ra, xa n mən tin ne ma, na bunna nəen, n bata findi sariya kalan na.

19 N luxi nən alo n bata faxa sariyan bun, n mi fa sariyan bun sənən. Nanara, Ala nan gbee n ma dunuja yi gidin na. N bata gbangban wudin ma Alaa Muxu Sugandixin xən ma,

20 nanara, n tan mi fa n nii ra sənən koni Alaa Muxu Sugandixin niin nan fa n yi. N dunuja yi gidin naxan nabama n fati bəndəni sənən, n na rabama dənkeleyaan nin Alaa Dii Xəməni, naxan bata n xanu, a faxa n ma fe ra.

21 N mi n məma Alaa hinanna ra. Amasətə xa muxun yi tinxinma sariyan nan xən ma nun, Alaa Muxu Sugandixin bata faxa nayi fufafu!

3

Sariya suxun nun dənkeleyana

1 Ee! Galati kaa xaxilitarene! Nde ε tirinxi? ε tan bata yi Yesu Alaa Muxu Sugandixin faxa feni gbə wudin ma ki faj!

* **2:16:** A mato Yaburin 143.2 nun Romi 3.20 nun 3.23 kui.

² Ε xa maxədin keden yabi n xa: Ε Ala Niin sətəxi sariya suxun nan xən ma ba hanma dənkəleyaan xən ma ε naxan ma fe məxi?

³ Ε bata yi a fələ Ala Niin barakani, koni iki ε xaxilitareyaan bata radangu ayi, han ε fa waxi a xən ε xa a rajan ε yetε sənbən na iki ba?

⁴ Ε tərəxi nən fufafu ba? Fufafu mi yi a ra ba?

⁵ Ala a Nii Sarijanxin fima ε ma, a kabanako feene ligama ε tagi sariya suxun nan xən ma ba, hanma dənkəleyaan xən ma ba, ε naxan ma fe məxi?

⁶ A luxi nən alo naxan səbəxi: “Iburahima yi dənkəleya Ala ma, Ala fan yi na yate tinxinna ra a xa.”*

⁷ Ε xa a kolon fa fala muxun naxanye dənkəleyaxi, Iburahima bənsənna muxune nan ne ra.

⁸ Kitabun bata yi a fala nun, a Ala siya gbətəne ratinxinma nən a yetε yee ra yi dənkəleyaan barakani, a yi Yesu a fe Xibaru Fañin nali Iburahima ma benun a waxatin xa a li, a naxa, “Dunuña siyane birin duban sətəma nən i tan barakani.”†

⁹ Naxanye dənkəleyaxi, ne duban sətəma nən alo dənkəleya muxuna Iburahima.

¹⁰ Naxanye xaxili tixi sariya suxun na, dangan ne xa. Amasətə a səbəxi, “Feeen naxanye birin səbəxi Sariya Kitabuni, naxan mi ne suxuma, Ala xa na kanna danga.”‡

¹¹ Nba, a bata yigbə feu, fa fala muxu yo mi tinxinjə Ala yee ra yi sariyan xən ma. Amasətə

* **3:6:** A mato Dunuña Fələn 15.6 kui. † **3:8:** Dunuña Fələn 12.3

‡ **3:10:** Sariyane 27.26

Kitabun naxa, “Naxan na tinxin dənkəleyaan xən, na nii rakisin sətəma nən.”[§]

¹² Koni sariyan mi minixi dənkəleyani, bayo a mən naxa, “Naxan na itoe suxu, na kanna nii rakisin sətəma nən e xən.”*

¹³ Alaa Muxu Sugandixin findixi danga muxun nan na en tan ma fe ra, a en xunba sariyan dangan bun ma, bayo a səbəxi, “Naxan yo na singan wudin ma, dangan na kanna xa.”†

¹⁴ A na liga nən en xa alogo Ala duban naxan nagidixi Iburahima ma, siya gbətəne fan xa na sətə Yesu Alaa Muxu Sugandixin barakani. En mən yi Alaa Niin sətə dənkəleyaan xən ma, a en tuli saxi naxan na.

Ala en tuli saxi naxan na

¹⁵ Ngaxakedenne, n xa misaala yita ε ra fata dununa yi gidin na. Awa, xa muxu firinna lan fena nde ma, e layirin xidi, muxu yo mi na layirin kale hanma a nde sa a fari.

¹⁶ Na ma, Ala bata Iburahima tuli sa e nun a yixətəna. Kitabun mi a falaxi fa fala “a yixətəne,” naxan yi findima muxu wuyaxi ra. Koni a naxa, “i yixətəna,”‡ na bunna nəen muxu kedenna na a ra, Alaa Muxu Sugandixina.

¹⁷ N naxan ma, na ni ito ra: Ala bata yi layirin naxan xidi ken, Musaa sariyan mi na kale naxan falaxi ɲee kəmə naanin ɲee tonge saxan dangu xanbini. Na mi Alaa tuli saan kalama.

§ **3:11:** Xabakuki 2.4 * **3:12:** A mato Saraxaraline 18.5 nun Romi Kaane 10.5 kui. † **3:13:** Sariyane 21.23 ‡ **3:16:** Dununa Fələn 12.7

18 Amasətə xa Alaa kəen fima sariyan nan xən ma, a mi findixi tuli saan na na yi. Koni Ala hinan nən Iburahima ra, a a tuli sa.

19 Sariyan fa fixi nanfera nayi? A fixi hakəne nan ma fe ra han Iburahima yixətən fa waxatin yi a li, Ala en tuli sa naxan na. Sariyan fixi malekane nan xən muxuna nde sabun na. §

20 Sabu wuyaxi na yi, koni Ala keden peen na a ra!

Sariyan bunna

21 Awa, sariyan saxi Alaa tuli saan nan xili ma ba? Ən-ən de! Bayo xa sariyan yi fixi nun naxan yi nəe nii rakisin fiyə, nayi yamaan yi tinxinma ayi nən Ala yee ra yi sariyan xən.

22 Koni Kitabun naxa, a dunuja birin yulubin sənbən bun ma. Nanara, naxanye dənkəleyaxi, ne xa Alaa tuli saan sətə Yesu a təgəndiyaan barakani, Alaa Muxu Sugandixina.

23 Koni benun dənkəleyani ito xa fa waxatin naxan yi, sariyan yi en birin maraxi nən alo kaso ra saane han dənkəleyaan yi lankənemaya.

24 Nanara, sariyan findixi en xuru seen nan na, a en xali Alaa Muxu Sugandixin ma alogo en xa tinxin Ala yee ra yi dənkəleyaan xən ma.

25 Koni dənkəleyaan bata fa. Nanara, en mi fa na sariyan bun ma sənən naxan yi findixi en xuru seen na.

26 Amasətə ε birin bata findi Alaa diine ra dənkəleyaan xən ma Alaa Muxu Sugandixin Yesu yi.

§ **3:19:** Yahudiyane namunne kui, e laxi a ra fa fala Musa Alaa sariyane sətəxi malekane nan xən.

²⁷ Amasətə ε bata rafu igeni ε tubi xinla ma Alaa Muxu Sugandixin ma. Nayi, Alaa Muxu Sugandixina muxuyaan bata ragodo ε ma alo domana.

²⁸ Nanara, tagi raba mi fa Girekine nun Yahudiyane tagi. Tagi raba mi fa konyine nun xərəne tagi. Tagi raba mi fa xəmən nun naxanla tagi, ε birin bata findi kedenna ra Alaa Muxu Sugandixin Yesu yi.

²⁹ Xa Alaa Muxu Sugandixin gbeen nan ε tan na, ε bata findi Iburaḥima bənsənna ra e nun a kəə tongone alo Ala a tuli saxi kii naxan yi.

4

¹ Koni n na ito nan falama: Fanni kəə tongon mən dii nəreyani, a mi fisa konyin xa hali seen birin kannā to a ra.

² E diin taxuma a kantan muxune ra naxanye a feene yəbama a xa han na waxatin yi a li a fafe naxan saxi.

³ Na kiini, benun en xa kəxə dənkəleyani, en fan yi konyiyani dunuja gele ma feene yi.

⁴ Koni a fa waxatin to a li, Ala yi a Dii Xəmən nafa. Naxanla yi a bari. A barixi sariyan nan bun ma,

⁵ alogo a xa ne xərəya naxanye sariyan bun ma, a en xa findi Alaa diine ra.

⁶ Bayo ε bata findi a diine ra, Ala bata a Dii Xəməna Nii Sarıjanxin nagodo, a so en bəjəni. Na Nii Sarıjanxin nan Ala xilima en bəjəni, a naxa, “Baba! N fafe!”

⁷ Nayi, konyi mi fa i tan na fə a diina. Xa i bata findi a diin na, Ala mən i findima kəə tongon na nən.

Pəli a xaminna Galati kaane fe ra

8 A fələni ε mi yi Ala kolon nun, ε yi batu seene nan ma konyiya yi. Ala mi yi ne ra mume!

9 Koni iki, ε Ala kolon. Ala fan ε kolon. Nanfera ε birama dunuja gele ma feene fəxə ra sənən, naxanye sənbə mi na? ε waxi a xən ma nən ba, ε mən xa findi ne konyine ra?

10 ε sali ləxəne binyama, e nun kikene nun waxatine nun jəeñe!

11 N gaxuxi xa n mi tərəxi ε fe ra fuu!

12 Ngaxakedenne, n na ε mafanma, ε xa lu alo n tan. Bayo n tan luxi nən alo ε tan. ε mi tinxintareya yo dəxi n na.

13 ε a kolon fa fala n ma furen nan a ligaxi, n Yesu a fe Xibaru Fajin kawandin ba ε xa a fələni.

14 Koni hali n ma furen to ε tərəxi, ε mi n napaxuxi, ε mi ε mexi n na. Koni ε n yisuxi alo Alaa malekan nan yi n na nun, alo Alaa Muxu Sugandixin Yesu yetəna.

15 ε yi sewaxi nun kati! Nanfe ligaxi? N sereyaan bama ε fe ra, xa ε yi nəe a ligε nun, ε yi ε yεeñe bama nən nun, ε yi e so n yii!

16 Koni iki, n mi findixi ε yaxun na jəndi falan xən ba?

17 Muxuni itoe kunfaxyi ε xən, koni fe fajin mi a ra! E kataxi ε ba feen nan na nxu fəma alogo ε fan xa kunfa e xən.

18 Kunfan fan, xa ε fe fajin nan fəxə ra, e nun xa ε luyε a fari waxatin birin. Hali n ye xənna mi a ra.

19 N ma diine, n mən tərəni ε fe ra alo jəxanla kuiin na a ramaxa a ma, han Alaa Muxu Sugandixa n muxuyaan yi sabati ε bəjəni.

20 Koni a yi rafanma n ma nun, iki n lu ε fəma, alogo n xa n fala ti kiin maxεtε. ε fe n yifuxi kati!

Hagara nun Saran ma fe misaala

21 ε xa a fala n xa, ε tan naxanye waxi a xən ma ε xa lu sariyan bun ma, ε mi na sariyan kolon ba?

22 Bayo a səbəxi a Iburaḥima dii xəmə firin sətə nən. A keden sətə konyi gilən ma, a bona sətə xərən gilən ma.*

23 A naxan sətə konyi gilən xən ma, na sətəxi nən alo adaman birin sətəma kii naxan yi. Koni a diin naxan sətəxi xərə naxanla xən ma, Ala nan a tuli sa na tan na.[†]

24 Feni itoe luxi nən alo misaala. Layiri firinna misaala nan naxalan firinni itoe ra. Kedenna kelixi Sinayi Geyaan nan fari, naxan diine barima konyiyani. Hagara nan na ra.

25 Sinayi Geyaan naxan Arabu yamanani, na misaala nan Hagara ra. E nun Yerusalən taan naxan na yi iki, ne keden. Bayo, Yerusalən nun mən kaane birin konyiyaan nin.[‡]

26 Koni Yerusalən taan naxan kore, xərən nan na ra. En nga nan na ra.

27 Bayo Kitabun naxa,
“Gbantana, i xa səwa,
i tan naxan mi dii barixi!
Naxan, i sənxə səwani,
naxan mi diin sətə xələn kolon.
Bayo naxalan nabəjinxina diine wuyama ayi nən
dangu xəmə taa ra dəxən gbeene ra.”§

28 Nba, ngaxakedenne, ε fan bata sa Isiyaga fari,
Ala e tuli sa naxan na.

* **4:22:** A mato Dunuja Fələn 16.15 nun 21.2 kui. † **4:23:** A mato Dunuja Fələn 17.16 kui. ‡ **4:25:** Yerusalən taan findixi Yahudiyane dinana misaala ra be. Mən kaane yi e gbee namunne konyiyaan nin. § **4:27:** Esayi 54.1

29 Na waxatini diin naxan sətə alo adaman birin sətəma kii naxan yi, na yi bona naxankata naxan sətəxi Alaa Niin barakani. Han iki, a mən na kiini.

30 Koni Kitabun nanfe falaxi? A naxa, “Konyi naxanli ito nun a diin kedi. Amasətə konyi naxanla diin nun xərə naxanla diin mi kəen tonge e bode xən ma mumə!”*

31 Nanara, ngaxakedenne, konyi gilə dii mi en tan na fə xərə diine.

5

Ə lu xərəyani

1 Alaa Muxu Sugandixin bata xərəyaan fi en ma alogo en xa xərəya. Nanara, ε kankan na ma, ε nama so konyiyaan bun ma sənən.

2 Ε tuli mati. N tan Pəli nan ito falama ε xa. Xa ε tin, e yi ε banxulan, Alaa Muxu Sugandixin tənə mi fa ε ma sənən.

3 N mən ito nan falama muxun birin xa, naxan na tin e xa a banxulan: sariyan birin suxu goronna na xun ma.

4 Ε tan naxanye katama ε xa tinxin Ala yee ra yi sariyan xən, ε nun Alaa Muxu Sugandixin bata taxun. Ε bata keli Alaa hinanna bun ma.

5 Bayo en xaxili tixi en ma yigin nan na Alaa Niin barakani dənkəleyaan xən ma, a en natinxinma nən.

6 Amasətə xa ε Yesu Alaa Muxu Sugandixin, banxulanna nun banxulantareyaan tənən mi na, fə dənkəleyaan naxan walima xanuntenyani.

7 Ε yi a ligama ki fəni! Nde ε nəndin suxuni kalaxi?

8 Ala naxan ε xilixi, a tan mi na ligaxi.

* **4:30:** A mato Dunuja Fələn 21.10 kui.

9 “Hali buru rate se* xurudin nœ burun birin nagboε ayi nœn.”

10 Koni n laxi ε ra Marigin barakani fa fala ε mi miriya gbete tongε. Nba, muxun naxan ε yifuma, a findi muxu yo ra, Ala na yalagima nœn.

11 Koni, ngaxakedenne, xa n mœn yi banxulan feen kawandin nan bama nun, nanfera e mœn n besenxœnyama? Nayi, Yesu faxa wudin† mi finde e xa tœrena feen na.

12 Nayi, naxanye ε yifuma banxulan feen na, ne yi lan e xa e gbeena ngaan ba na!

13 Amasœtœ ε tan, ngaxakedenne, ε xilixi xœrœyaan nan ma. Anu, ε nama xœrœyaan findi fati bœndœn nafan feene ra. Koni ε xa wali ε bode xa xanuntenyani.

14 Amasœtœ sariyan birin fala yisoxin ni i ra: “I adamadi boden xanu alo i yœtena.”‡

15 Koni xa ε liga alo subene, ε ε bode yœngε, ε yi ε balo ε bode ra, ε xa a liga ε yeren ma, xa na mi a ra, ε ε bode jœnma nœn feu!

Alaa Nii Sarjanxina fe yi

16 Koni n tan naxa, ε xa sigan ti Alaa Niin barakani. Nanara, ε mi fati bœndœn nafan feene rakamale sœnœn.

17 Amasœtœ fati bœndœn nafan feene mi tinjœ Alaa Niina feene ma. Alaa Niin fan mi tinjœ fati bœndœn

* **5:9: burun nate sena:** Lebenna na a ra naxan burun nagboma ayi. Alo lebenna siyadin burun birin natema kii naxan yi, feen naxan Galati kaane ratantanma, na nan e yamaan birin xunna kalama na kiini. † **5:11:** Romi kaane yi muxune gbangbanma **wudin** nan ma, e yi e faxa. Yesu gbangban wudin naxan ma, na findixi kisin sœtœ kiin na. Na nan muxuna ndee tœrenama a fe yi.

‡ **5:14:** Saraxaraline 19.18

wanle ma. Ne firinne yaxun nan e bode ra. Nanna, ε mi ε yεtε waxən feene ligama.

¹⁸ Xa ε biraxi Alaa Nii Sarıjanxin fəxə ra, ε mi fa sariyan bun sənən.

¹⁹ Fati bəndən nafan feene kolon mi raxələ: yanga suxuna, xəsi fena, haramu feene,

²⁰ suxure batuna, kərəyana, xənnantenyana, lantareyana, xəxələnyana, bəjə teena, yεtε yigbona, mayitaxunna,

²¹ miləna, dələ minna, haramu sumunne, e nun na fe sifane. N na ε rakolonma alo n bata yi a fala kii naxan yi: Naxanye fe sifani itoe ligama, ne mi Alaa Mangayaan toma.

²² Muxun na lugo Alaa Nii Sarıjanxin na, kewanli itoe nan findima a bogin na:§ xanuntenyana, əwana, bəjə xunbenla, dijana, jənige fajina, fanna, təgəndiyana,

²³ limaniyana, yεtε suxuna. Tən mi dəxə na feene ra.

²⁴ Naxanye bata findi Yesu Alaa Muxu Sugandixin gbeen na, ne bata e fati bəndən wanle gbangban a faxa wudin ma e nun e waxən feene nun e rafan feene.

²⁵ Xa en dunuja yi gidin nabama Alaa Nii Sarıjanxin xən, fə en kewanle xa lan Alaa Nii Sarıjanxin ma.

²⁶ En nama waso, en yi en bode rafen, en yi en bode maxəxələn.

6

Ε ε bode mali

§ **5:22:** Wudi fajin bogi fajin nan tima. Adamadi fajin fan kewali fajin nan ligama. Na luxi nən alo wudin nun a bogina.

¹ Ngaxakedenne, xa muxuna nde bira hakəni, ε tan naxanye Alaa Nii Sarıjanxini, ε xa a matinxin limaniyani. Koni ε ε yetε rakərəsi alogo Setana nama ε fan natantan.

² Ε ε bode goron tongo, nayi ε bata Alaa Muxu Sugandixina sariyan nakamali.

³ Xa muxuna nde a miri a ma a tan se ra koni sese mi a ra, a a yetε nan tun mayendenma.

⁴ Muxun birin xa a yetε kewanle rakərəsi. Xa ne fan, a kanba xunna taranma nən na nayi, a nama a sa muxu gbεtε ma.

⁵ Muxun birin xa a yetε goronna tongo.

⁶ Naxan xaranma Alaa falan ma, na xa a karaməxə ki a se fajin birin yi.

⁷ Ε nama ε yetε mayenden bayo Ala mi mayendenjε. Muxun sansiin naxan sifa wolima, a na nan sifa xabama.

⁸ Nayi, naxan na a fati bəndən wanle kε, na halagin sətəma nən ne xən. Koni, naxan na Alaa Nii Sarıjanxin wanle kε, a habadan nii rakisin sətəma nən Alaa Nii Sarıjanxin xən.

⁹ Nanara, en nama xadan fe fajı rabadeni. Amasətə xa en lu na fari, en na a tənən sətəma nən waxati famani.

¹⁰ Nanara, xa a fərəna en xa, en xa fe fajin liga muxune birin xa, koni katarabi en ngaxakeden dənkəleya muxune nan ma.

Maxadi dənxəne nun xəntənne

¹¹ Ε mi a to, n səbəli xungbeen naxanye səbəma n yetε yiin na iki!

¹² Naxanye waxy a xən ma, e xa yamaan kənən fati bəndən kiraan xən ma, ne nan katama e xa ε karahan a ε xa banxulan. E na ligama nən

alogo yamaan nama e bɛsɛnxɔnya Alaa Muxu Sugandixin faxana fe ra wudin ma.

¹³ Hali naxanye banxulanxi, e mi sariyan suxuma. Koni, e waxi a xɔn ma nɛn, ε xa banxulan alogo e xa e kanba a ε fan bata tin banxulanna ma.

¹⁴ Koni n tan, n na n kanbama en Marigi Yesu Alaa Muxu Sugandixin faxa wudin nan tun yi. N faxaxi dunuja feene yi na wudin nan xɔn, dunuja feene fan bata faxa n yi.

¹⁵ Xa muxun banxulanxi hanma xa a mi banxulanxi, na mi fe ra, fɔ a xa findi dali nɛnɛn na.

¹⁶ Nba, naxan na falani ito suxu, Ala xa bɔjɛ xunbenla nun kininkininna fi na kanna ma, e nun Ala gbee Isirayila!

¹⁷ Dɔnxɛn na, muxu yo nama n tɔrɔ, amasɔtɔ larun naxanye n fatin ma, ne a yitama a Yesu gbeen nan n na.

¹⁸ Nba, ngaxakedenne, en Marigi Yesu Alaa Muxu Sugandixina hinanna xa lu ε niini. Amina.

Kisin Kiraan Kitabuna

**The Holy Bible in the Yalunka language of Guinea.
La Sainte Bible en langue Yalunka avec le titre: «Kisin
Kiraan Kitabuna» Publié par Traducteurs Pionniers
de la Bible en collaboration avec la mission MCA à la
Préfecture de Faranah, République de Guinée 2012**

**Copyright du text: © 2012—Traducteurs Pionniers de
la Bible. Cette création est mise à disposition selon le
Contrat Paternité-Pas d'Utilisation Commerciale-Pas
de Modification 3.0 Unporteddisponible en ligne**

**<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/> ou
par courrier postal à Creative Commons, 171 Second
Street, Suite 300, San Francisco, California 94105, USA.**

copyright © 2012 Pioneer Bible Translators

Language: Yalunka

Translation by: Pioneer Bible Translators

..

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

47153269-13a8-5fdd-8537-530b29da9f78